

Forskning skal vise vej til øget velfærd for øko-grise

Af Marianne Bonde, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet

Der er store forskelle i produktionsform for økologiske grise. Sundhedsstyringen må derfor skræddersys til hver bedrift.

Århus Universitet og Københavns Universitet deltager aktuelt i et tre-årigt europæisk projekt om økologiske grises sundhed og velfærd. De økologiske grises trivsel kortlægges på tværs af Europa, fra Sverige i nord til Italien i syd.

Det er første gang, der laves en samlet europæisk undersøgelse af produktionsforhold og dyresundhed i økologisk svinehold. I 2008 har projektgruppen besøgt ca. 100 økologiske besætninger i seks forskellige lande, og indsamlet oplysninger fra hver bedrift om produktionsbetingelserne og grisenes sundhedstilstand. Besøgene har vist, at der er meget stor forskel på f.eks. produktionsform, besætningsstørrelse og slagtealder i de forskellige lande. Undersøgelsen vil give mulighed for at sammenligne de forskellige produktionsbetingelser, der findes i Europa, men vi er ikke færdige med at analysere data, så vi kan endnu ikke afgøre, hvor stor betydning produktions-forskellene har for de økologiske grises sundhedstilstand.

Sundhed gennem forebyggelse

Målet for økologisk husdyrhold er, at sygdomme bekæmpes gennem forebyggelse, så egentlig sygdomsbehandling undgås. For den enkelte økologiske bedrift kræver det, at man gennemgår hele produktionen og vurderer, om der er forhold omkring dyrene og deres opstaldning og pasning, der kan øge risikoen for velfærdsproblemer og sygdom. Når bedriftens svage punkter er fundet, har besætningsejeren og rådgiverne en meget bedre mulighed for målrettet at gennemføre ændringer og dermed mindske risikoen for sygdom.

Udover at beskrive sundhedstilstanden i økologisk svinehold i Europa har vi i projektet også til formål at forbedre de økologiske grises sundhed og velfærd. Som næste skridt i undersøgelsen vil vi derfor udvikle et værktøj,

der kan hjælpe den økologiske svineproducent og rådgiverne til at identificere og

rette produktionsforhold, der kan give velfærdsproblemer i besætningen.

Fire problemer i fokus

Vi fokuserer i den videre undersøgelse på fire afgrænsede sygdoms- og velfærdsproblemer, der kan optræde i økologisk svineproduktion, nemlig farings- og reproduktionsproblemer, pattegrisedødelighed, fravænningsdiarré og indvoldsorm. For hvert af problemerne har vi udarbejdet en liste over faktorer relateret til produktionssystem og pasning af dyrene, med en vurdering af hver faktors betydning for problemets forekomst, og tilhørende forslag til afhjælpende foranstaltninger.

Hvis en producent har et eller flere af problemerne i sin besætning, kan listen gennemgås, og derigennem kan de mest sandsynlige årsager til problemerne i besætningen findes. Det betyder, at tiltag for at rette op på velfærden bliver målrettet mod de besætnings-specifikke forhold med langt større chance for succes.

I løbet af 2009 afprøves værktøjet på økologiske svinebedrifter i flere europæiske lande. Erfaringerne herfra skal bruges til at færdigudvikle systemet, så alle europæiske svineproducenter kan få glæde af det i deres produktions- og sundhedsstyring. Vi forventer at det færdige system er udviklet i sommeren 2010.

Denne klumme blev bragt d. 12. juni 2009 i Økologisk Jordbrug nr. 434.